

МАРКО ПОГАЧНИК

Манифести

MARKO ROGAČNIK

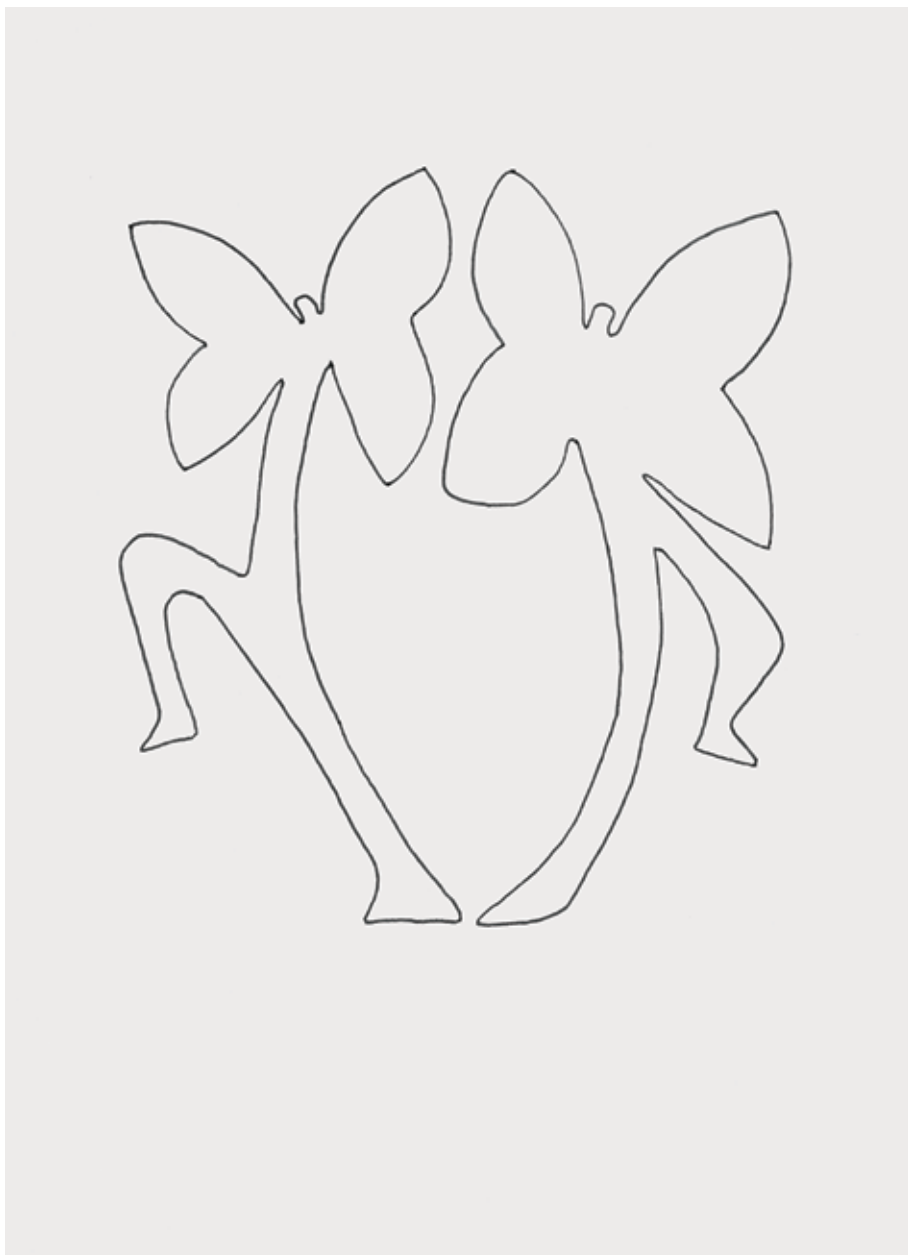
Manifesti

MARKO ROGAČNIK

Manifestos

галерија

Бића елемента ваздуха / Bitja elementa zraka / Creatures of the Element of Air
2023.
туш на папиру / tuš na papirju / ink on paper
32x24cm

МАРКО ПОГАЧНИК

Манифести

MARKO POGAČNIK

Manifesti

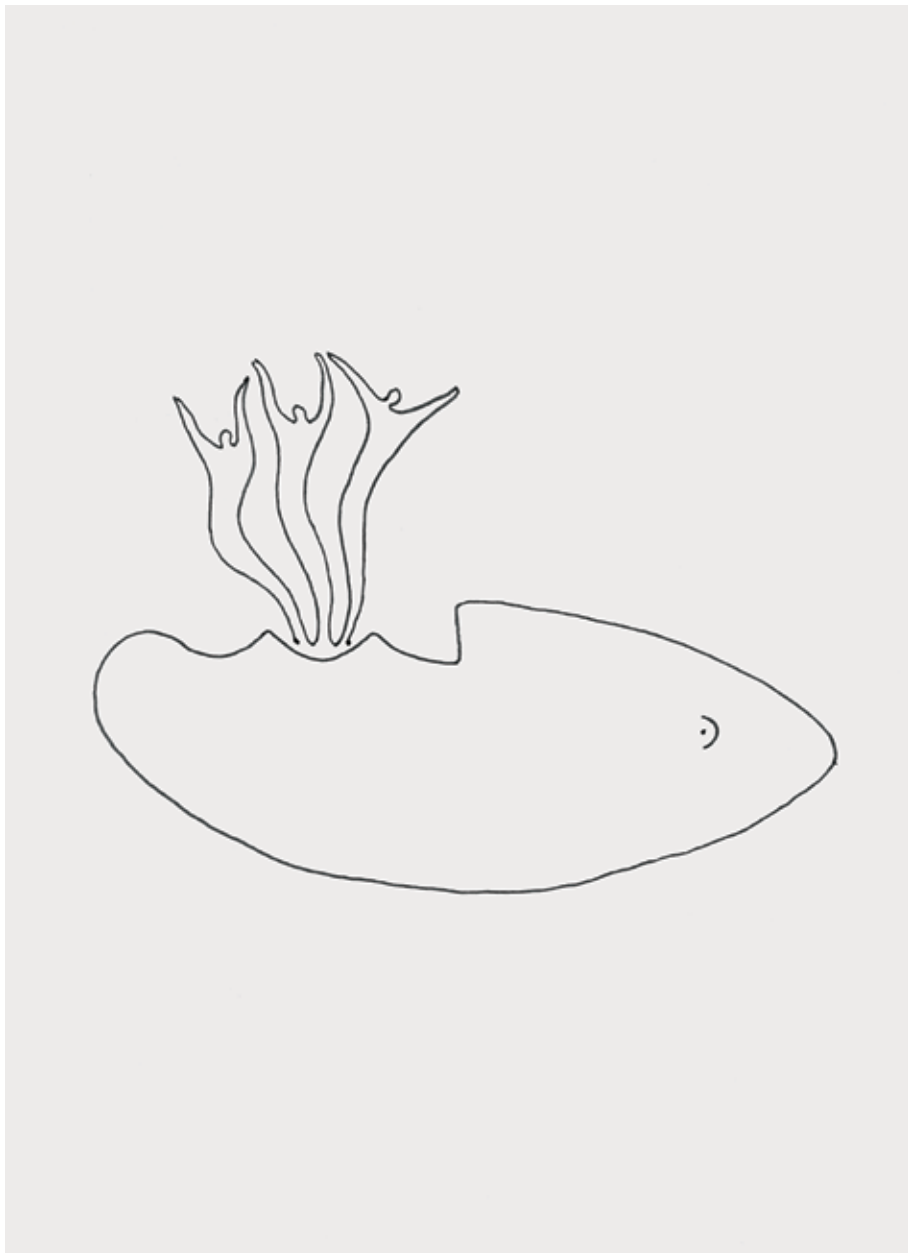
MARKO POGAČNIK

Manifestos

галерија

Београд
Март 2023.

**Гаја и њени Титани – створитељи / Gaia in njeni Titani – ustvarjalci / Gaia and her's
Titans - Creators**

2023.

туш на папиру / tuš na papirju / ink on paper

32x24cm

МАРКО ПОГАЧНИК: МАНИФЕСТИ

Изложбу чине три сегмента поставке. Први обухвата перформативно испривање дрвеним угљеном на зиду два Манифеста: Манифест за слободну земљу и Манифест новог простора. Друга поставка обухвата средишњи простор галерије где је постављено је 16 висећих цртежа у Оховском маниру. Трећу, на чеонем зиду Галерије чине четири цртежа са космограмима који се односе на рељефну мермерну плочу постављену на ниском постаменту на поду, посвећену Лизи и Оту Бихаљи Мерину. Овом плочом изражава се захвалност драгом пару за њихове значајне доприносе у култури и уметности, а такође и за дугогодишње велико пријатељство, са свима нама који смо организовали програме, дружили се и ценили њихово поверење у младе и области уметности којом смо се бавили. Марко лично, изразио је своју захвалност исклесаним дијаграмом четири ока као симбола спознаје и гледања на све стране света. У великом распону година са овом изложбом повезани су Маркови почеци бављења уметношћу Земље, са актуелним тумачењима Земље као Примарне Материје^{1*} живота. Са друге стране, данас су све више заступљене студије о новим теоријама простора као нематеријалне реалности. Теорије о трансформацијама схватања и тумачења простора су актуелан еколошки проблем којим се Марко критички бави у својим Манифестима од почетка новог миленијума. С друге стране, простор као глобални проблем је постао све више отворен терен и без контроле агресивног развоја савремених дигиталних технологија.

Већ више година Марко ради на еколошким радионицама „Здрављења земље“. О томе је написао: „То искуство сам стекао радом на подручју литопунктура (акупунктуре Земље као бића помоћу камених стубова) и о другим облицима еколошког лечења простора помоћу уметничких метода комуникације.“ Опште промене у свету од економских, политичких, здравствених, социјалних, културних, еколошких... „запазио сам, да савремена цивилизација са својим медијима значајну космичку промену правца еволуције игнорише. Са свим снагама покуша наставити пут, који више нема места у развоју галаксије и тиме наставља са глобалним уништавањем живота на Земљи, пре свега помоћу убрзане дигитализације и роботизације свих подручја живљења.“ Међутим, својим животом и позивом уметник се не предаје, развија процес рада који назива преображење

¹ Prima Materia: The Periodic Table in Contemporary Art. Richard Klein

Земље. „У својим књигама и предавањима говорим о вишедимензионалном простору као феномену који отвара нови ступањ у еволуцији Земље и човека.“ Сви написани Манифести имају јасан крличан, социјалан и креативан тон новог схватања живота, базиран на заштити животне средине и заштити људских заједница.

Марко је увек своје изложбе сматрао формом комуникације и говора, тумачењима зашто и шта представљају његови наступи. Заправо, његова директна презентност значила је дијалог не само о раду, већ много шире о животу, земљи, планети и о околностима у којима живимо. Стога Марко Погачник пише: „Да би активно суделовао у квантном прескоку Гајине еволуције сам сам развио вежбе и ритуале Додир Гаје (Gaia Touch), развијам језик космограма као облик комуникације са елементарном свешћу Земље, са сарадницима постављамо Геопунктурне инсталације на различитим крајевима у Европи и Америци и пишем књиге... А на крај крајева сам уочио да је писање манифеста са дрвеним угљеном на бели зид најдиректнији облик комуникације са људским бићима, када се нешто напише сасвим јасним рукописом као црно на белом.“²

² 17.2.2023.

МАНИФЕСТ НОВОГ ПРОСТОРА

1

Простор није само физичка појава. Простор је пре свега живо вишедимензионално биће. Рационална свест је сузила простор на минимум. Где год да се окренеш, наилазиш на границе: на ограничену дужину, ширину и висину, на државне границе, на границе познатог, на границе које деле разум од лудила. Живот у нама и око нас умире, јер више не може да опстане унутар граница које му је одредило гвоздено доба и његова рационална “машинерија”.

2

Већ хиљадама година жртве смо исте глади или претераног изобиља, истих ратова и окрутности. Притисак на животно ткиво у нама и око нас се згушњава.

3

Време је да откријемо уметност преображаја. Преображај није једноставна промена, преображај укључује квантни скок. Скок није могућ и простор није могуће преобразити уколико човек не учествује у емотивним, елементарним и духовним димензијама свог тела и предела као делића Земљине целине.

4

Немогуће је преобразити цивилизацијски простор ако се верно држимо логике. Линеарни пут логике и квантни скок преображаја два су супротстављена извора. Наука као кћер рационалне логике увек је разапета између стварања и растварања; колико измисли употребних патената, толико планира разорног оружја.

5

Уметност има одлучујућу предност ако зна да је освести. Уметност није кћер логике која контролише свет и не дозвољава суштинске промене, уметност је кћер лудости. Уметност омогућава преврат свести и на тај начин разградњу старог простора. Уметност се заснива на човековој способности стваралачке имагинације, идентичне са божјом речју, као темељем стваралачких процеса.

6

Новим простором постојања не може се владати, не могу се контролисати његови стваралачки потенцијали. То није ни потребно, јер нови простор може да постоји једино ако је истински, праведан и свет. У старом простору је манипулација безбрижно деловање или површни додир нечег свакодневног. Стари простор се не урушава уколико нема додир са својом суштином. Нови простор не може ни бити ни постојати уколико учесници игре живота нису повезани према унутра и према споља.

7

Нови простор је већ међу нама, али га само ретко доживљавамо. Нови простор постојања даје довољно простора за целовит развој свим биљкама, људима, камењу, животињама и елементарном бићу, јер истовремено пулсира на различитим нивоима, у различитим дијагонално међу собом повезаним димензијама. Упркос томе, веома је једноставан, као што је једноставан говор срца.

8

Нови простор је празник слободе. Омогућава одржавање мира иако пуца од стваралачких напетости. Нови простор је свеукупна природа. Свакодневно деловање у њему може постојати само ако има димензију светлости; и обрнуто: духовно осмишљен чин нема прави одјек уколико није уземљен и посвећен животу.

9

Нови простор не зависи од сунчеве светлости, јер га изнутра осветљава свеприсутна присутност природе и обновитељске земаљске васељене, назване “Мудра Гаја”.

10

Материјални оквир у новом простору више не постоји, јер су минерални делићи стена у појединачним телима и појавама распоређени у облику мембрана које пропуштају светлост и суптилне светове природе и културе.

11

Границе и ограничења у новом простору губе своје значење, јер се отвара бескрајно много вишедимензионалних врата која воде у паралелне светове и димензије постојања.

12

Нови простор је састављен из водоравних животних поља, којима је хијерархијска подела страна. Заснивају се на вредностима елементарног срца које куца у језгру сваког бића као жариште мира, међусобне љубави и суживота.

13

Нови простор је већ данас основни чинилац живота у земаљској васељени, али га не можемо докучити све док му не посветимо освешћену пажњу.

Крањ, 15. јуна 2018.

Написано на зиду Галерије добитника Прешернове награде

Марко Погачник, уметник за мир при УНЕСКО.

МАНИФЕСТ ЗА СЛОБОДНУ ЗЕМЉУ

Мајко, мајко, да ли је тачно да ће “климатске промене” претворити зелене травњаке у пустиње и осушити корита бистрих река и извора?

Мајко, мајко, да ли је тачно да ће мноштво климатских избеглица преплавити Европу и да ће глад мучити људе између југа и севера?

Мајко, мајко, да ли је тачно да ће сунце тако јако печи да ће бубамаре избледети а људи масовно одлазити у загробни свет?

Мајко, мајко, да ли је Земља заиста мртва ствар, неспособна да помогне животињама, биљкама, људима, земљама и делфинима на великој муци?

Земља није мртва ствар састављена од тврдих стена, обучена само у танак слој животног ткива. Земља је пре свега елементарна свест. Земља као свесно биће зна да се свемирски круг окренуо, да је истекло време људске самовоље појачане вољом за моћи и влашћу.

Земља која учествује у стварању и откривању новог круга свемирског развоја зна да долази време међусобног преплитања супротности.

Земља је сјај, а сјај живог бића чини безброј ситних сунаца у којима је сачувано сећање од почетка до краја вечности.

Да би спречила распад животних ткива, Земља је енергетски откуцај својих светова и њихових бића подигла на нови ниво постојања.

Да би обезбедила довољно простора за развој свих бића, видљивих и невидљивих, Земља нам отвара врата према тренутно још непознатим просторима.

Рашчлањена у различите димензије, Земља омогућава да се на њој настане сва бића која су одлучила да је чувају и воле као место стваралачке коегзистенције. Истовремено, Земља затвара врата силама и снагама које нису посвећене животу и нису спремне да постоје и делују у сазвучју са бивством постојећег.

Земља као створитељка отелотвореног света отвара врата елемента Воде која воде у дворане здравља и пределе лечења.

Земља као мајка отелотворене природе отвара врата елемената Земље која воде у узрочне светове постојања, где се обликују идеје.

Земља као створитељка стварности отвара врата елемента Ватре која воде према истини као једноставној животној истини.

Земља као мајка откривеног света отвара врата елемента Ваздуха која воде према спознаји о смислу бића и стварања на Земљи.

Мајко, мајко, да ли је истина да пределе Земље настањује бесконачно много нама невидљивих елементарних бића, старатеља живота у природи?

Мајко, мајко, да ли је тачно да преминули бивствују недалеко од нас као невидљиви сапутници и чувари отелотвореног људског рода?

Мајко, мајко, да ли је тачно да змајеви чувају и обнављају суштинску снагу живота коју није могуће избрисати, уништити или трајно поробити?

Мајко, мајко, да ли је Земља, ако тако одлучимо, заиста живи одраз бесконачне љубави способне да оствари рајску вредност бивствовања?

Новембар, 2022, Марко Погачник

МАРКО ПОГАЧНИК

Биографија

Рођен 1944. у Крању, Словенија, дипломирао на одсеку за вајарство Академије ликовних уметности у Љубљани 1967. Са породицом живи у Шемпасу, Словенија.

Од 1965. до 1971. радио је као члан ОХО групе у областима концептуалне уметности и ленд-арта. Изложбе укључују Информативну изложбу у Музеју модерне уметности у Њујорку 1970, Акционсраум, Минхен, 1970, изложбе у Музејима модерне уметности у Београду, Загребу, Љубљани (1968-1970), и Глобал Концептуализм Шоу 1950-80, Квинс Музеј уметности, Њујорк, 1999.

Године 1971. основао је, заједно са породицом и пријатељима, сеоску и уметничку заједницу „Породицу Шемпас“ у Шемпасу, Словенија која је постојала до 1979. Изложбе „Породице“ укључују Тригон 1977 у Грацу и Венецијански бијенале 1978.

Од 1979. године бави се геомантијом и радом на исцељивању Земље. Средином 80-их развио је метод лечења Земље сличан акупунктури, коришћењем камених стубова са уклесаним космограмима, постављених на акупунктурним тачкама датог пејзажа које назива „литопунктура“.

Радови литопунктуре изведени су у два парка замка у Немачкој, Тирниху (1986-89) и Капенбергу (1988-92), „Пројекат мира“, Литопунктура територије са обе стране границе између Северне Ирске и Републике Ирске, Галерија Орчад, Дери (1991-92).

Литопунктура урбаних амбијента Вилаха (1995), Клагенфурта (1998), Бад Радкерсбурга (2001), Нове Горице (2001-02), Ст. Веит а.д.Глан (2004).

„Алпенстерн“, пројекат кросалпске литопунктуре са литопунктурним камењем у Италији (Мерано), Аустрији (Вилах), Словенији (Марибор) и Немачкој (Химзе) (1997).

Литопунктура Цирцуито дас Агуас, Минас Гераис, Бразил (1998).

Мрежа литопунктуре Силанд, Швајцарска (1998-2002).

Мрежа литопунктуре Ахена, Лудвиг Форум Ахен, (1999).

Пројекат литопунктуре са обе стране границе између Аустрије и Словеније у Корушкој, (1999-2002) итд.

Пројекат литопунктуре са обе стране границе између Аустрије и Словеније у

Корушкој, (1999-2002) итд.

Литопунктура урбане средине Кита, Еквадор (2003).

Литопунктура Праг (2005-2006), Литопунктура Бад Пирмонт, Немачка (2006) и Бад Пираварт (2012).

Литопункција територије регионалне болнице у Клагенфурту, Аустрија (2005-2006).

Литопунктура Хоквуд Колеца, Струуд, Велика Британија (2008).

Литопунктура Нортон Комонса, Луизвил, Кентаки, САД, 2010.

Пројекти литопунктуре са обе стране границе између Словеније и Мађарске (2006) и Словеније и Хрватске (2008).

Литопунктура града Моро до Пилар, Минас Гераис, Бразил, 2014 итд.

Након 2005. године, велики део свог рада посвећује стварању Геопунктурних Кругова, светског литопунктурног пројекта за побољшање комуникације са свешћу Земље коју ствара заједно са својим сарадницима из различитих земаља. Геопунктурни кругови већ постоје у Португалу, Хрватској, Чешкој, на Канарским острвима, у Аустрији, Словенији, САД, Канади и Босни.

Књиге на енглеском: „Скривена стаза кроз Венецију“ (1986), „Духови природе и елементарна бића“ (1996), „Исцељење срца Земље“ (1998), „Промене земље, људска судбина“ (2000), „Кћи Геје“ (2001), „Окренуто наопачке“ (2004), „Додиривање даха Геје“ (2005), „Света географија“ (2007), „Гејин квантни скок“ (2011), „Универзум људског тела“ (2016), „Моћ Христа и мудрост земље“ (2019).

Током 1992. и 2020. године водио је више од 1200 радионица везаних за лечење Земље, холистичку екологију, мултидимензионалне методе перцепције и личног развоја у различитим пределима и градовима Азије, Америке, Африке и углавном Европе.

Председник је Удружења ВИТААА за суживот између људи, природе и животне средине у Љубљани и сличног удружења Космогеја у Италији.

Марко Погачник је 1991. године дизајнирао званични грб и заставу новоконституисане републике Словеније.

Добитник је Националне награде за културу (Награда Прешерновог склада) 1991. за изложбу у Музеју модерне уметности у Љубљани и Националне награде за визуелне уметности (Јакопићева награда) 2008. године.

Главне теме његовог интереса: вишедимензионалност пејзажа и урбаног амбијента, комуникација са различитим аспектима природе, исцељење рана које је савремена цивилизација нанела местима и пределима, поновно откривање женског принципа, садаше промене Земље и људска трансформација.

Године 2013. почео је да предаје „Геја Додир“ вежбе за тело које је развио током последње деценије радећи на различитим местима и пејзажима. Посвећене су ближем контакту са Земљом као свешћу и мајком живота.

Године 2014. започео је низ радионица „Обновити матрицу мира“, прве одржане у Минхену (2014, 2015), а следеће у Берлину, Цириху, Лондону, Москви, Њујорку, Јерусалиму итд.

Године 2016. генерални секретар Унеска именовao га је за Унеско уметника за мир и амбасадора добре воље Уједињених нација. Мандат му је обновљен 2020. године.

Године 2017. позван је да излаже у међународној селекцији Венецијанског бијенала како свој Ленд Арт из 1960-их (Група ОХО) као и новије радове о мултидимензионалности венецијанске културе.

PROSTOR NIJE SAMO FIZIČKA POJAVNA. PROSTOR JE PRE SVEGA ŽIVO VIŠEDIMENZIONALNO BIĆE. RACIONALNA SVIET JE SUZILA PROSTOR NA M
SRINU I VISINU, NA DRŽAVNE GRANICE NA GRANICE POZNATOG, NA GRANICE KOJE DELE RAZUM OD LUDILA. ŽIVOT U NAMA I OKO N
GVOZDENO DOBA I NJEGOVA RACIONALNA "MASINERUJA". VEC HILJADAMA GODINA ŽRTVE SMO ISTE GLADI ILI PRETERANOG IZOBILJA, ISTIH RA
VREME JE DA OTRUJAMO UMETNOST PREOBRAZAJA. PREOBRAZAJ NIJE JEDNOSTAVNA PROMENA, PREOBRAZAJ UKLJUČUJE KVANTNI SKOK. S
U EMOTIVNIM, ELEMENTARNIM I DUHOVNIM DIMENZIJAMA SVOG TELA I PREDLA KAO DELICA ZEMLJINE CELINE. NEMOGUĆE JE PREOBRAZITI
SKOK PREOBRAZAJA DVA SU SPROSTAVLJENA IZVORA. NAUKA KAO KČER RACIONALNE LOGIKE UVEK JE RAZAPETA IZMEĐU STVARANJA I RASTV
UMETNOST IMA OBLUČUJUĆU PREDNOST AKO ZNA DA JE OSVESTI UMETNOST NIJE KČER LOGIKE KOJA KONTROLIŠE SVET, I NE DOZVOLJAVA SUŠT
SPOSOBNOSTI STVARALACKE IMAGINACIJE, IDENTIČNE SA BOŽANSKOM REČJU, KAO TEMELJEM STVARALACKIH PROCESA. NOVIM PROSTOROM P
POTENCIJALI TO NIJE NI POTREBNO, KER NOVI PROSTOR MOŽE DA POSTOJI JEDINO AKO JE ISTINSKI PRAVEDAN I SVET. U STAROM PROSTORU JE M
STARJ PROSTOR SE NE URUŠAVA UKOLIKO NEMA DODIR SA SVOJOM SUŠTINOM. NOVI PROSTOR NE MOŽE NI BITI NI POSTOJATI UKOLIKO UČESA
NOVI PROSTOR JE VEC MEĐU NAMA, ALI GA SAMO RETKO DOŽIVLJAVAMO. NOVI PROSTOR POSTOJANJA DAJE DOVOLJNO PROSTORA ZA CELOVIT RAZ
KER ISTOVREMENO PUSIRA NA RAZLIČITIM NIVONIMA, NA RAZLIČITIM DIAGONALNO MEĐU SOBOM POVEZANIM DIMENZIJAMA. UPRKOS TOMJE, VEOMA JE
SLOBODE. OMOGUĆAVA ODRŽAVANJE MIRA IAKO PUKA OD STVARALACKIH NAPREGNUTOSTI. NOVI PROSTOR JE SVEUKUPNE PRIRODE. SVAKODNEVNO DELOVA
ČIN NEMA PRAVI ODUK UKOLIKO NIJE UZEMLJEN I POSVEĆEN ŽIVOTU. NOVI PROSTOR JE SASTAVLJEN IZ VODORAVNIH POLJA, KOJIMA JE HIJERARHIJSKA
DOKURITI SVE DOK MI NE POSVETIMO OSVEŠĆENJU ŽIVLJU.

MANIFEST NOVOG PROSTORA, KRANJ, 2018.

Манифест новог простор, Крањ / Manifest novega prostora, Kranj / New Space Manifesto
2018.

MINIMUM, GDE GOD DA SE OKRENEŠ, NAJLAZIŠ NA GRANCE: NA OGRANIČENU DUŽINU,
KAS UMIRE, JER VIŠE NE MOŽE DA OPSTANE UNUTAR GRANICA KOJE MU JE ODREĐILO
TOVA I OKRUTNOSTI. PRITISAK U NAMA I OKO NAS SE ZGUŠNJAVA.
KOK NIJE MOGUĆ I PROSTOR NIJE MOGUĆE PREOBRAZITI UKOLIKO ČOVEK NE UČESTVUJE
CIVILIZACIJSKI PROSTOR AKO SE VERNO DRŽIMO LOGIKE. LINEARNI PUT LOGIKE I KVANTNI
ARANJA: KOLIKO IZMISLI UPOTREBNIH PATENATA, TOLIKO PLANIRA RAZORNOG ORUŽJA.
INSKE PROMENE, UMETNOST JE KĆER LUDOSTI. UMETNOST SE ZASNIVA NA ČOVEKOVUJ
POSTOJANJA NE MOŽE SE VLADATI, NE MOGU SE KONTROLISATI NJEGOVI STVARALAČKI
MANIPULACIJA, BREZBRIŽNO DELOVANJE ILI POVRŠNI DODIR NEČEŠ SVAKODNEVNOG.
NIKI IGRE ŽIVOTA NISU POVEZANI PREMA UNUTRA I PREMA SPOLJA.
VOJ SVIM BILOKAMA, LJUDIMA, KAMENJU, ŽIVOTINJAMA I ELEMENTARNIM BIĆIMA,
JEDNOSTAVAN, KAO ŠTO JE JEDNOSTAVAN GOVOR SRCA. (8) NOVI PROSTOR JE PRAZNIK
INJE U NJEMU MOŽE POSTOJATI SAMO AKO IMA DIMENZIJU SVETOSTI, I OBRNUTO: DUHOVNO OSMŠLJEN
PODELA STRANA. NOVI PROSTOR JE VEĆ DANAS OSNOVNI ČINILAC ŽIVOTA, ALI GA NE MOŽEMO

1.

MAJKO, MAJKO, DALI JE TAČNO DA ĆE "KLIMATSKE PROMJENE" PRETVORITI ZELENE TRAVNJAKE U PUSTINJE I OSUSITI KORITA BISTRIH REKA I IZVORA?

MAJKO, MAJKO, DALI JE TAČNO DA ĆE MNOŠTVO KLIMATSKIH IZBEGLIKA PREPLAVITI EVROPU I DA ĆE GLAD MUČITI Ljudstvo IZ MEĐU JUGA I SEVERA?

MAJKO, MAJKO, DALI JE TAČNO DA ĆE SUNCE TAKO JAKO PEČI DA ĆE BUBAMARE IZBLEDETI A LJUDI MASOVNO ODLAZITI U ZAGROBNI SVET?

MAJKO, MAJKO, DALI JE ZEMLJA ZAISTA MRTVA STVAR, NESPOSOBNA DA POMOGNE ŽIVOTINJAMA, BILJKAMA, LJUDIMA, ZEMLJAMA, DELFIMIMA NA VELIKOJ MUČI?

ZEMLJA NIJE MRTVA STVAR SASTAVJENA ODTVRDIH STENA OBUČENA SAMO U TANAK SLOJ ŽIVOTNOG TKIVA. ZEMLJA JE PRE SVEGA ELEMENTARNA SVIEST. ZEMLJA KAO SVIESTNO BIĆE ZNA DA SE SVEMIRSKI KRUG OKRENUO, DA JE ISTEKLO VREME LJUDSKE SAMOVOLJE POJAČANE VOLJOM ZA MOĆI I VLAŠĆU.

ZEMLJA KOJA UČESTVUJE U STVARANJU I OTKRIVANJU NOVOG KRUGA SVEMIRSKOG RAZVOJA ZNA DA DOLAZI VREME MEĐUSOBNOG PREPLITANJA SUPROTNOŠTI.

2

ZEMLJA JE SVAJ A SVA
JE SAKUVANO SEĆANJE
DA BI SPREČILA RASPUK
SVOJIH SVETOVA I NJI
DA BI OBEZBEDILA DO
ZEMLJA NAM OTVA

RAZČLANENA U RAZ
NASTANE SVA BIĆA I
KOEZISTENCIJE. IS
KOJE NISU POSVEĆENE

ZEMLJA KAO STVOR
ELEMENTA VODE KOJA
ZEMLJA KAO MAJKA
ZEMLJE KOJA VODE

VAJ ŽIVOG BIĆA ČINI BEZBROJ SITNIH SUNACA U KOJIMA
KJE OD POČETKA DO KRAJA VEČNOSTI.
PAD ŽIVOTNIH TKIVA, ZEMLJA JE ENERGETSKI OTKRIKAI
KONIH BIĆA PODIGLA NA NOVI NIVO POSTOJANJA.
MOLINO PROSTORA ZA RAZVOJ SVIH BIĆA, VIDLJIVIH I NEVIDLJIVIH,
RA VRATA PREMA TREKTNINO JOS NEPOZNATIM PROSTORJIMA,
ZLIČITE DIMENZIJE, ZEMLJA OMOGUĆAVA DA SE NA NJOJ
KOJA SU ODLUČILA DA JUCUVAJU I VOJE KAO MESTO STVARANJE
TOVREMENO ZEMLJA ZATVARA VRATA SILAM I SNAGAMA
E ŽIVOTU I NIBU SPREKNE DA POSTOJE U SAVRZUJU SA BISTVOM BITNICA
KELIKA OTELOTVORENIG SVETA OTVARA VRATA BIĆIMA ELEMENTA
VOJE U DVORANK ZDRAVLJA I PREDJE LECENJA.
OTELOTVORENE PRIRODE OTVARA VRATA BIĆIMA ELEMENTA
U UZROČNE SVETOVE POSTOJANJA, GDE SE OBLIKUJU IDEJE.

3

ZEMLJA KAO STVORITELJKA STVARNOSTI OTVARAVRATA BIĆIMA ELEMENTA VATRE
KOJA VOJE PREMA ISTINI KAO JEDNOSTAVNOJ ŽIVOTNOJ ISTINI.

ZEMLJA KAO MAJKA OTKRIVENOG SVETA OTVARA VRATA BIĆIMA ELEMENTA
VAZDUHA KOJA VOJE PREMA SPOZNAJI O SMISLU BIĆA I STVARANJA NA ZEMLJI.

MAJKO MAJKO, DALI JE ISTINA DA PREDJE ZEMLJE NASTANJUJE BESKONAČNO
MNOGO NAMA NEVIDLJIVIH ELEMENTARNIH BIĆA, STARATELJA ŽIVOTA U PRIRODI?

MAJKO MAJKO, DALI JE TAČNO DA PREMINULI BISTVUJU NE DALEKO OD NAS KAO
NEVIDLJIVI SAPUTNIKI I ČUVAJARI OTELOTVORENIG LJUDSKOG RODA?

MAJKO MAJKO, DALI JE TAČNO DA ZMAJKVI ČUVAJU I OBNAVLJAJU SUŠTINSKU SNAGU
ŽIVOTA KOJU NIK NE MOGUĆE IZBRISATI, UNIŠTITI ILI TRAJNO POROBITI?

MAJKO MAJKO, DALI JE ZEMLJA AKO TAKO U SRCIMA ODLUČIMO, ZAISTA
ŽIVI ODRAZ BESKONAČNE LJUBAVI SPOSIBNE DA OSTVARI RAJSKU VREDNOST
BIVSTVOVANJA.

MANIFEST ZA SLOBODNU ZEMLJU
2022.

Омаж Ото Бихаљи Мерину / Posvećeno to Oto Bihalji Merin / Homage to Oto Bihalji Merin

2012.

камен / kamen / stone

102x86x11cm

ZNAK (KOZMOGRAM) OZNAČUJE PLES VILINSKIM BIĆA
IZNAD UŠĆA SAVE I DUNAVA

OMAŽ ZA OTA BIHALJI-MERINA, BEOGRAD, 2012.

KOZMOGRAM OZNAČUJE ŠIRU ULOGU MESTA KDE STOJI BEOGRAD: ONO
BALANSIRA PROTOK SNAGA IZMEĐU AZIJE I EVROPE

OMAŽ ZA OTA BIHALJI-MERINA, 2012.

KOZMOGRAM OZNAČUJE BEOGRAD KAO MESTO
KOD KOG SU CIVILIZACIJE NASELJAVALE U MNOGIM
SLOJEVIMA

OMAZI ZA OTA BIHALI-MERINA
KLESAD U KAMENU MARKO POGAČNIK
U BEOGRADU, 2012.

ZNAK (KOZMOGRAM) ODNOSIJE DODIK KOJI BEOGRAD IMA SA
UZROČNIM DUBINAMA BALKANA

OMAZI ZA OTA BIHALI-MERINA, BEOGRAD, 2012., MARKO

**Елементарно биће дрвета /
Elementarno biće drevesa /
Elementary Being of the Tree**

2023.

туш на папиру / tuš na papirju /
ink on paper
32x24cm

**Ловорова гранчица / Vejića
lovorja / Laurel Branch**

2023.

туш на папиру / tuš na papirju /
ink on paper
32x24cm

**Бића елемента ватре / Bitja
elementa ognja / Creatures of the
Element of Fire**

2023.

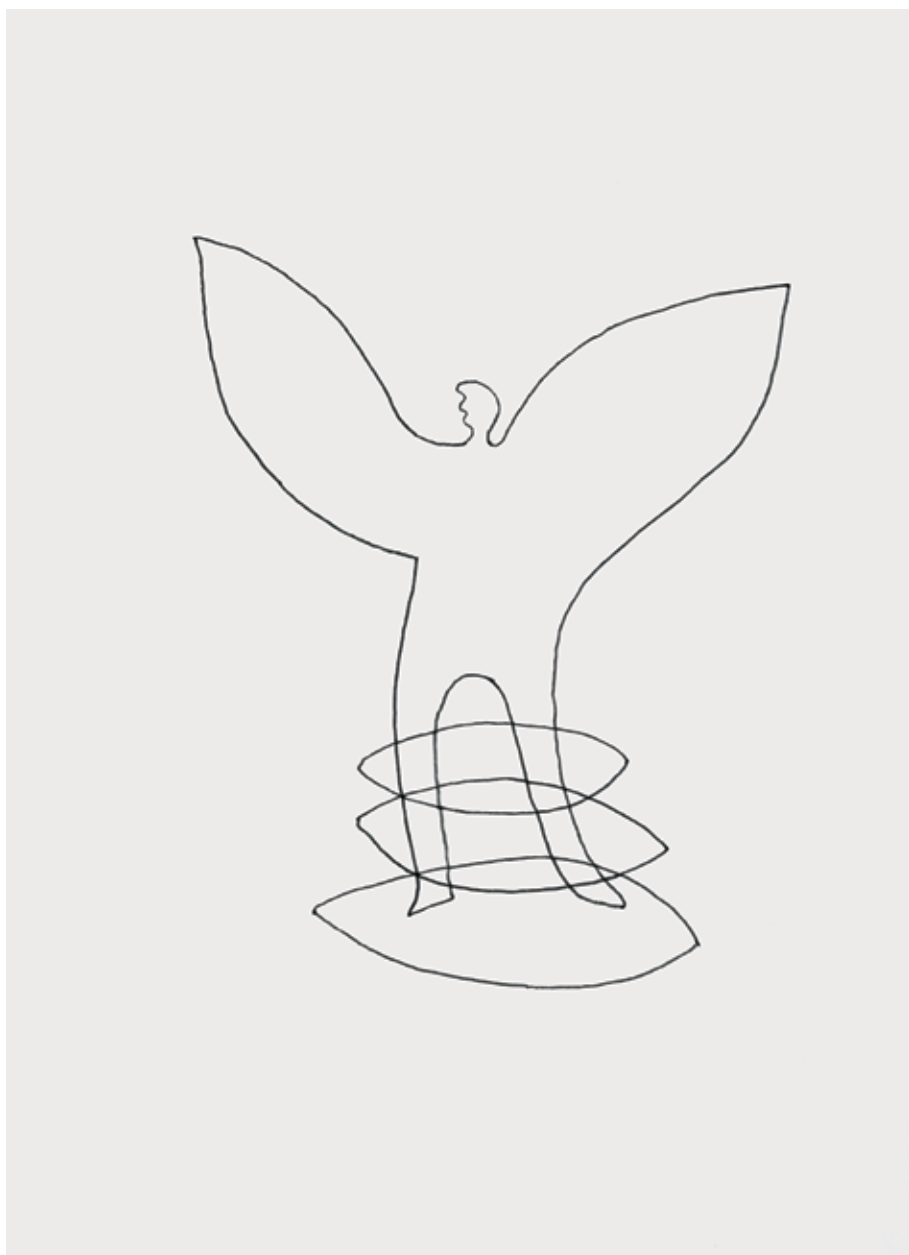
туш на папиру / tuš na papirju /
ink on paper
32x24cm

**Гаја као извор живота на Земљи /
Gaja kot izvor življenja na Zemlji /
Gaia as the Source of Life on Earth**

2023.

туш на папиру / tuš na papirju /
ink on paper
32x24cm

Анђео Земље / Angel Zemlje / Angel of the Earth

2023.

туш на папиру / tuš na papirju / ink on paper

32x24cm

MARKO POGAČNIK: MANIFESTI

Razstava je sestavljena iz treh delov. Prvi del je nastal z ročnim zapisom dveh manifestov na steno s pomočjo lesnega oglja: Manifest za svobodno Zemljo in Manifest novega prostora. Drugi del zavzema osrednje področje glalerije in je sestavljen iz 16 na vrvicah visečih risb, z njegovo značilno OHOjevsko črto. Tretji del v hrbtnem območju galerije sestavljajo štiri risbe s kozmogrami, ki se nanašajo na marmorno ploščo ležečo na nizkem podstavku, kjer so ti kozmogrami izklesani. Plošča je posvečena Lizi in Otu Bihalji-Merinu. Namen plošče je izraziti zahvalo dragemu paru za njun prispevek h kulturi in umetnosti, tudi za veliko dolgoletno prijateljstvo z vsemi nami organizatorji umetniških programov; družili smo se in cenili njuno zaupanje mladim in področjem umetnosti s katerimi so se bavili. Marko je osebno izrazil svojo hvaležnost s tem, da je izklesal kozmogram obrazov s štirimi očmi kot simbol spoznanja in gledanja v vse štiri strani sveta. Onkraj širokega razpona let je razstava povezana z začetki Markovega ukvarjanja z umetnostjo Zemlje kot Primarne Materije¹ življenja. Po drugi strani se dandanes pojavlja vse več študij o novih teorijah prostora kot nematerialne resničnosti. Teorije o preobrazbi razumevanja in razlage prostora so aktualni ekološki problem s katerim se Marko od začetka tega tisočletja na kritičen način ukvarja v svojih Manifestih. Z druge strani postaja prostor kot globalno vprašanje vedno bolj odprto območje prosto kontrole agresivnega razvoja sodobnih digitalnih tehnologij.

Že nekaj let dela Marko z ekološkimi delavnicami "Zdravljenja Zemlje". O tem je napisal: "Vse te izkušnje sem nabral z delom na področju litopunktura (akupunktura Zemlje kot bitja s pomočjo kamnitih stebrov) in z drugimi oblikami ekološkega zdravljenja prostora s pomočjo umetniških metod komunikacije". Ob splošnih spremembah v svetu od gospodarskih, političnih, zdravstvenih, družbenih, kulturnih, ekoloških... "sem opazil, da sodobna civilizacija ignorira pomembno kozmično spremembo smeri evolucije. Z vso močjo poskuša nadaljevati pot, ki nima več prostora v razvoju galaksije s čimer nadaljuje z globalnim uničevanjem življenja na Zemlji, pred vsem s pospešeno digitalizacijo in robotizacijo vseh življenjskih območij." Vendar se umetnik s svojim življenjem in izrazom ne vdaja, temveč razvija proces dela s katerim nagovarja preobrazbo Zemlje. "V svojih knjigah in predavanjih govorim o večdimenzionalnem prostoru kot pojavu, ki odpira novo stopnjo v evoluciji Zemlje in človeka." Oba napisana Manifesta kažeta jasen kritičen, družben in ustvarjalen ton novega razumevanja življenja, utemeljen na varovanju življenjskega okolja in varovanju človeških skupnosti.

¹ Prima Materia: The Periodic Table in Contemporary Art, Richard Klein

Marko je svoje razstave vedno pojmoval kot obliko komunikacije in pogovora, kot razlago zakaj njegovi nastopi in kaj predstavljajo. Prevezprav je njegova neposredna navzočnost pomenila dialog ne samo o delu temveč mnogo širše o življenju, zemlji, o planetu in o okoliščinah v katerih živimo. Zato Marko Pogačnik napiše: "Da bi lahko aktivno sodeloval v kvantnem preskoku Gajine evolucije sem razvil vaje in rituale Dotika Gaje (Gaia Touch), razvijam jezik kozmogramov kot obliko komunikacije z elementarno zavestjo Zemlje, s sodelavci klešemo Geopunkturne postavitve na različnih krajih v Evropi in Ameriki, pišem knjige...a konec koncev sem se zavedel, da je pisanje manifestov z lesnim ogljem na belo steno najbolj neposreden način komunikacije s človeškimi bitji: kadar se nekaj napiše z jasnim rokopisom kot črno na belem."²

² 17.2.2023

MANIFEST NOVEGA PROSTORA

1

Prostor ni samo fizični pojav. Prostor je pred vsem živo večrazsežnostno bitje. Razumska zavest je prostor skrčila na minimum. Kamorkoli se obrneš, naletiš na meje: na omejeno dolžino, širino in višino, na državne meje, na meje znanega, na mejo, ki pamet loči od norosti. Življenje v nas in okrog nas umira, ker ne zdrži več znotraj meja, ki mu jih je določila železna doba s svojo razumsko »mašinerijo«.

2

Tisočletja smo že žrtve ene in iste lakote ali žrtve pretiranega izobilja, enakih vojn in krutosti. Pritisk na življenjsko tkivo v nas in okrog nas se gosti.

3

Čas je, da odkrijemo umetnost preobrazbe. Preobrazba ni enostavna sprememba, preobrazba vključuje kvantni preskok. Preskok ni možen in prostora ni mogoče preobraziti, če človek ne sodeluje s čustvenimi, elementarnimi in duhovnimi razsežnostmi svojega telesa in pokrajine kot drobca Zemljine celote.

4

Civilizacijskega prostora tudi ni moč preobraziti, če se zvesto držimo logike. Linearna pot logike in kvantni preskok preobrazbe sta dve nasprotujoči si počeli. Znanost kot hči razumske logike je venomer razpeta med ustvarjanjem in razdiranjem, kolikor si izmisli uporabnih patentov, toliko razdiralnih orožij načrtuje.

5

Umetnost pozna odločilno prednost, če jo zna ozavestiti. Umetnost ni hči logike, ki nadzira svet in ne dovoli bistvene spremembe, umetnost je hči norosti. Umetnost omogoča prevrat zavesti in s tem razgradnjo starega prostora. Umetnost temelji na človekovi sposobnosti ustvarjalne imaginacije, identične z božansko besedo, temeljem ustvarjalnih procesov.

6

Novemu prostoru bivanja se ne da vladati, ne more se nadzirati njegovih ustvarjalnih potencialov. Pa tudi potrebno ni, ker novi prostor lahko obstaja le, če je resničen, pravičen in svet. V starem prostoru je manipulacija, brezbrizno dejanje ali površen stik nekaj vsakdanjega. Stari prostor se ne sesuje, če človek nima stika s svojim bistvom. Novi prostor biti niti obstajati ne more, če udeleženci plesa življenja niso povezani navznoter in navzven.

7

Novi prostor je že med nami a ga le poredkoma doživimo. Novi prostor bivanja daje dovolj prostora za celovit razvoj vsem rastlinam, ljudem, kamnom, živalim in elementarnim bitjem ker utripa hkrati na različnih ravneh, v različnih navzkrižno med sabo povezanih razsežnostih. Kljub temu je preprost kot je preprosta govorica srca.

8

Novi prostor je praznik svobode. Omogoča vzdrževanje miru, čeprav poka od ustvarjalnih napetosti. Novi prostor je celostne narave. Vsakdanje dejanje v njem lahko obstaja le če ima razsežnosti svetega; tudi obratno: duhovno zamišljeno dejanje nima pravega zvena, če ni ozemljeno in posvečeno življenju.

9

Novi prostor ni odvisen od sončeve svetlobe, ker ga od znotraj osvetljuje vseprisotna navzočnost stvarnice in prenoviteljice zemeljskega vesolja, imenovane »Modra Gaja«.

10

Materialni oklep v novem prostoru ne obstaja več, ker so mineralni delci kamenin v posameznih telesih in pojavih razporejeni v obliki membran, ki prepuščajo svetlobo in navzočnost subtilnih svetov narave in kulture.

11

Meje in omejitve zgubijo v novem prostoru svoj pomen, ker se odpre nešteto večdimenzionalnih vrat, ki vodijo v vzporedne svetove in razsežnosti bivanja.

12

Novi prostor je sestavljen iz vodoravnih življenjskih polj, katerim je hierarhična delitev tuja. Osnovana so na vrednotah elementarnega srca utripajočega v jedru vsakega bitja kot žarišče miru, medsebojne ljubezni in sožitja.

13

Novi prostor je že danes nosilni dejavnik življenja v Zemljinem vesolju, a ga ne moremo dojeti, dokler mu ne posvetimo zavestne pozornosti.

Kranj, 15. junij 2018, napisano na steno Galerije Prešernovih nagrajencev
Marko Pogačnik, UNESCOv umetnik za mir

MANIFEST ZA SVOBODNO ZEMLJO

Mati, Mati, ali je res, da bodo »podnebne spremembe« zelene travnike spremenile v pustinje in osušile struge bistrih rek in studencev?

Mati, Mati, ali je res, da bodo množice podnebnih beguncev preplavile Evropo in bo lakota pestila človeška ljudstva med jugom in severom?

Mati, Mati, ali je res, da bo sonce tako močno pripekalo, da bodo pikapolonice obledele in ljudje množično odhajali v onostranstvo?

Mati, Mati, ali je Zemlja res mrtva reč, nesposobna pomagati živalim, rastlinam, ljudem, pokrajinam in delfinom v skrajni stiski?

Zemlja ni mrtva reč sestavljena iz trdih kamenin, oblečena zgolj v tanko plast življenjskega tkiva. Zemlja je pred vsem elementarna zavest.

Zemlja kot zavestno bitje ve, da se je vesoljni krog obrnil, da se je čas človeške samovolje napihnjene z voljo do moči in oblasti iztekel.

Zemlja kot soustvarjalka pri razodetju novega kroga vesoljnega razvoja ve, da prihaja doba medsebojnega prepletanja nasprotij.

Zemlja je skoz in skoz živo bitje sestavljeno iz nešteto drobnih sonc, v katerih je shranjen spomin od večnosti do konca večnosti.

Z namenom preprečiti razpad življenjskih tkiv je Zemlja dvignila energijski utrip svojih svetov in njih bitij na novo raven obstoja.

Z namenom zagotoviti dovolj prostora za razvoj vseh bitij, vidnih in nevidnih, Zemlja odpira vrata v nam trenutno še neznanе prostore.

Razčlenjena v različne razsežnosti, je Zemlja sposobna nastaniti vsa bitja odločena Zemljo ohranjati in ljubiti kot kraj ustvarjalnega sobivanja.

Hkrati Zemlja zapira vrata silam in močem, ki niso posvečene življenju in niso pripravljene bivati in delovati v sozvočju z bistvom bivajočega.

Zemlja kot stvarnica utelešenega sveta odpira vrata elementa Vode vodeča v dvorane zdravja in pokrajine zdravljenja.

Zemlja kot mati utelešenega stvarstva odpira vrata elementa Zemlje vodeča v vzročne svetove bivanja, kjer zamisli dobijo obliko.

Zemlja kot stvarnica resničnosti odpira vrata elementa Ognja vodeča k resnici kot preprosti življenjski resnici.

Zemlja kot mati razodetega sveta odpira vrata elementa Zraka vodeča k spoznanju, kaj je smisel bitja in ustvarjanja na Zemlji.

Mati, Mati, ali je res, da pokrajine Zemlje naseljujejo nešteta
nam nevidna elementarna bitja, skrbniki življenja v naravi?
Mati, Mati, ali je res, da umrli bivajo nedaleč od nas kot nevidni
sopotniki in varuhi utelešenega človeškega rodu?
Mati, Mati, ali je res, da zmaji vzdržujejo in obnavljajo jedrno silo
življenja, ki je ni moč izbrisati, zatreti ali trajno zasušniti?
Mati, Mati, ali je Zemlja res živ izraz neskončne ljubezni, sposobne
uresničiti rajsko vrednoto bivanja, če se za to odločimo?

November 2022, Marko Pogačnik

MARKO POGAČNIK

Rojen 1944 v Kranju, akademski kipar, se ukvarja z razširjenim poljem umetnosti, ki ga imenuje „Tretja umetnost“. Razvija umetnost, dejavno na področju celostne ekologije, geomantije, družbenih gibanj in osebnega razvoja posameznika. Skupaj z družino živi v Šempasu na Goriškem od leta 1971.

Med leti 1962 in 1965 je razstavljal v Kranju (Foyer Prešernovega gledališča in Galerija Prešernove hiše).

Od 1965 do 1971 je deloval kot ustanovni član gibanja in kasnejše skupine OHO na področju konceptualne umetnosti, performansa in land-arta. Razstave, med drugim: Moderna galerija Ljubljana 1967 in 1969, Beograjski Triennale 1969, Aktionsraum München, 1970, Museum of Modern Art New York 1970.

Leta 1971 je skupaj z družino, člani skupine OHO in prijatelji ustanovil kmetijsko in umetniško skupnost imenovano „Družina v Šempasu“, ki je obstajala in delovala do leta 1979. Namen skupnosti je bil razviti modele ponovne povezave med človekom, bitji narave in Zemljo v smislu celovite ekologije. Umetniška skupina „Družina v Šempasu“ je razstavljala med drugim: SKC Beograd 1973, Trigon Graz 1977, Beneški bienale 1978, Moderna galerija, Ljubljana 1978.

Od leta 1979 dalje razvija delavnice in umetniške projekte posvečene zdravju Zemlje in odkrivanju sakralnih razsežnosti krajev in mest. Sredi 80-h let je razvil metodo zdravljenja poškodb, ki jih naravi povzročča moderna civilizacija. Podobna je akupunkturi, zato jo je imenoval „litopunktura“. Znamenja, imenovana „kozmogrami“ izklesana na kamnitih stebrih so njen izraz. Kompozicije litopunkturnih kamnov je skupaj z ženo Mariko postavil poleg Slovenije na Hrvaškem, v Avstriji, Nemčiji, Švici, na Češkem, v Italiji, Veliki Britaniji, na Irskem, v Kazahstanu, Južni Afriki, ZDA, Braziliji in Ekvadorju.

Po letu 2004 je razvil koncept geopunkturnih krogov, obsežnih kompozicij v kamnu, ki jih skupaj s sodelavkami/sodelavci iz mednarodne Skupine za umetnost VITAAA gradi na raznih točkah po svetu kot obliko komunikacije z bitjem Zemlje. Dandanes že stojijo v Kanadi (1), v ZDA (3), na Kanarskih otokih (2), na Portugalskem (1), v Franciji (1), na Češkem (5), v Avstriji (2), v Bosni (2), na Hrvaškem (4) ter v Sloveniji (8).

Po letu 2012 gradita z ženo Mariko instalacije iz naravnih materialov (Moderna galerija Ljubljana, 2012, Umetnostna galerija Maribor, 2013, Tiflološki muzej Zagreb, 2014, Galerija umjetnina Split, 2015, U3 Moderna galerija Ljubljana, 2016, Grafični bienale Ljubljana, Škuc 2017, Galerija Prešernovih nagrajencev Kranj 2018, Tržič, 2019.

Avtorjeve knjige v slovenščini: Zmajeve črte, ekologija in umetnost (1986), Uvod k skrivnostim istrske krajine (1986), Ljubljanski trikotnik (1988), Ko se Boginja vrne (1994), Elementarna bitja (1996), Zdravljenje Zemlje, zdravljenje sebe (1998), Zemeljske spremembe, človekova preobrazba (2002), Zemeljske spremembe kot osebni izziv (2004), Draga Zemlja, kako ti gre (2007), Skrivno življenje Zemlje (2010), Vesolje človeškega telesa (2017), Slovenija čudežna (2018) Zemlja rojeva (2018), Ples Zemljine preobrazbe (2020), Modrost Zemlje in Kristusova navzočnost (2021), Grimove pravljice za odrasle (2022), Ustvarimo kulturo Gaje (2022).

Od leta 1983 dalje vodi v Cankarjevem domu v Ljubljani vsakoletno "Delavnico o prostoru".

Leta 1991 je Marko Pogačnik oblikoval uradni grb Republike Slovenije.

Za svoje delo je bil nagrajen z Bevkovo nagrado (1991), Nagrado Prešernovega sklada (1991) in nacionalno nagrado za likovno umetnost, Jakopičevo nagrado (2008).

Leta 2016 mu je generalna sekretarka UNESCO podelila naslov UNESCOv umetnik za mir in z njim dveletni mandat prostovoljnega ambasadorja OZN, nazadnje obnovljenega za leta 2020-2022.

**Змај у човеку / Zmaj znotraj
človeka / Dragon in the Man**

2023.

туш на папиру / tuš na papirju /
ink on paper
32x24cm

**Архетипска бића Земље
/ Arhetipska bitja Zemlje /
Archetypal Beings of the Earth**

2023.

туш на папиру / tuš na papirju /
ink on paper
32x24cm

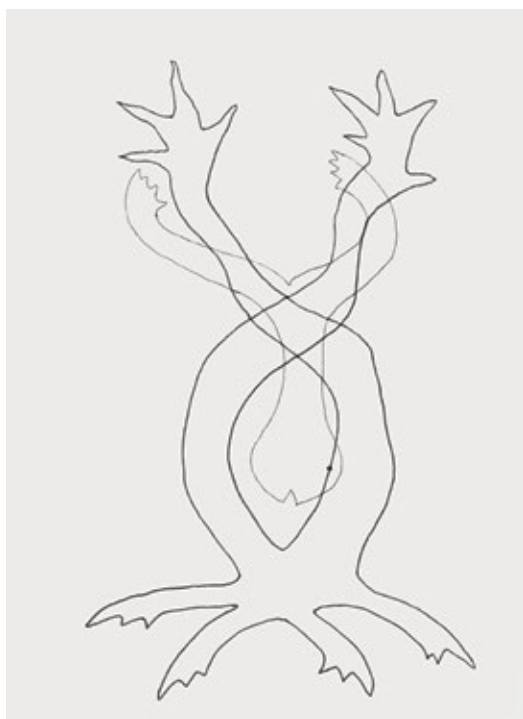

**Бића елемента земље / Bitja
elementa zemlje / Creatures of the
earth element**

2023.

туш на папиру / tuš na papirju /
ink on paper
32x24cm

**Елементарно биће дрвета /
Elementarno bitje drevesa /
Elementary Being of the Tree**

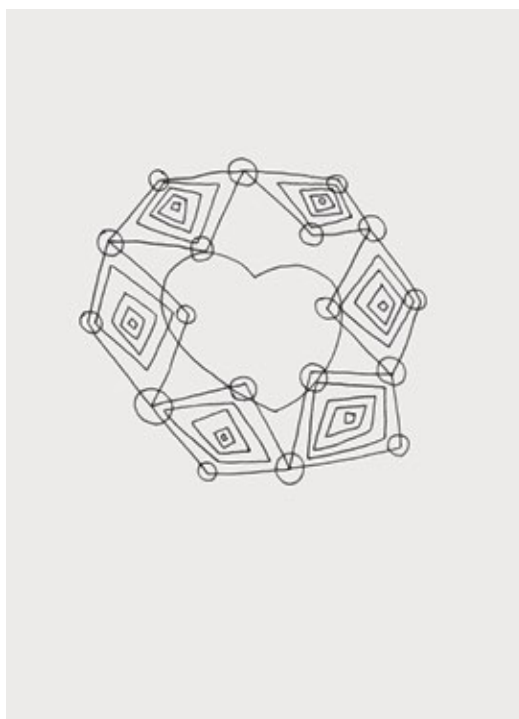
2023.

туш на папиру / tuš na papirju /
ink on paper
32x24cm

**Вилинска бића Сидхе / Vilinska
bitja Sidhe / Sidhe Fairy Beings**

2023.

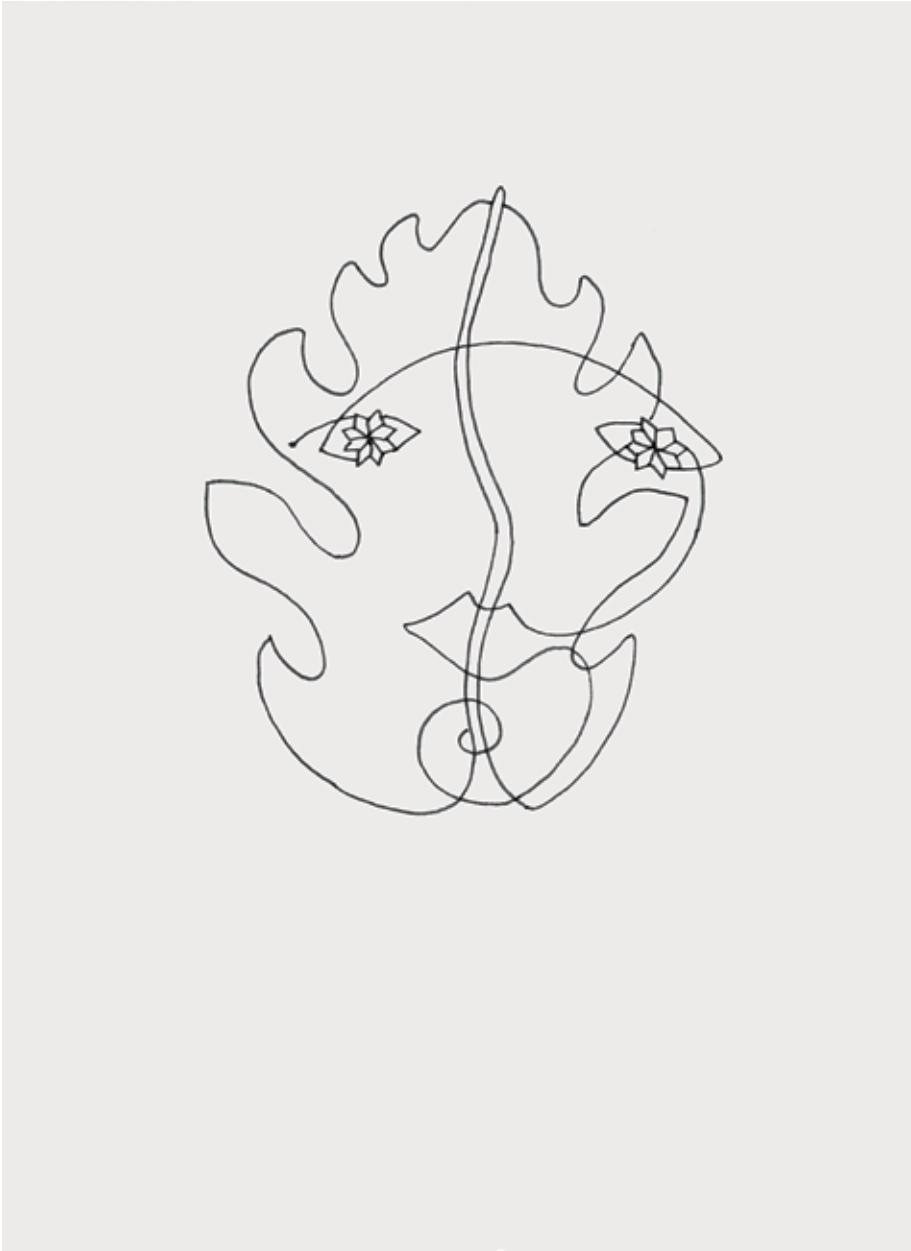
туш на папиру / tuš na papirju /
ink on paper
32x24cm

**Анђеоски свет свемира / Angelski
svet vesolja / Angelic World of
Space**

2023.

туш на папиру / tuš na papirju /
ink on paper
32x24cm

Девојка храста / Deva hrasta / Oak Maiden
2023.
туш на папиру / tuš na papirju / ink on paper
32x24cm

MARKO POGAČNIK: MANIFESTOS

The exhibition consists of three segments. The first is the performative charcoal writing of two Manifestos on the wall: Manifesto for a Free Earth and Manifesto of a New Space. The second exhibition covers the central space of the gallery, where 16 hanging drawings in the OHO manner are placed. The third, on the front wall of the Gallery, consists of four drawings with cosmograms that refer to a relief marble slab placed on a low pedestal on the floor, dedicated to Liza and Oto Bihalji Merin. This plaque expresses gratitude to the dear couple for their significant contributions in culture and art, and also for the many years of great friendship with all of us who organized programs, socialized and appreciated their trust in young people and the field of art we were engaged in. Marko personally expressed his gratitude with a carved diagram of four eyes as a symbol of knowledge and looking at all sides of the world. This exhibition covers a wide span of years, from when Marko started to work with Earth art to the current interpretations of Earth as the Primary Matter¹ of life. On the other hand, studies on new theories of space as an immaterial reality are more and more represented today. Theories about the transformations of understanding and interpretation of space are a current ecological problem that Marko has been dealing with critically in his Manifestos since the beginning of the new millennium. On the other hand, space as a global problem has become an increasingly open field with no control of the aggressive development of modern digital technologies.

For several years, Marko has been working on environmental workshops “Healing the Earth”. He wrote about it: “I gained that experience by working in the field of lithopuncture (acupuncture of the Earth as a being using stone pillars) and other forms of ecological treatment of space using artistic methods of communication.” General changes in the world from economic, political, health, social, cultural, ecological... “I noticed that modern civilization with its media ignores the significant cosmic change in the direction of evolution. With all its strength it tries to continue the path, which no longer has a place in the development of the galaxy and thus continues with the global destruction of life on Earth, primarily through the accelerated digitization and robotization of all areas of life.” However, the artist does not give up on his life and calling, he develops the work process which he calls the transfiguration of Earth. “In my books and lectures, I talk about multidimensional space as a phenomenon that opens a new stage in the evolution of the Earth and

¹ Prima Materia: The Periodic Table in Contemporary Art. Richard Klein

man.” All the written Manifestos have a clear, social and creative tone of a new understanding of life, based on the protection of the environment and the protection of human communities. Marko always considered his exhibitions as a form of communication and speech, interpretations of why and what his performances represent. In fact, his direct presence meant a dialogue not only about work, but much more broadly about life, the earth, the planet and the circumstances in which we live. Therefore, Marko Pogačnik writes: “In order to actively participate in the quantum leap of Gaia’s evolution, I developed Gaia Touch exercises and rituals myself, I develop the language of the cosmogram as a form of communication with the elementary consciousness of the Earth, with collaborators we set up Geopuncture installations in different parts of Europe and America, and I write books.” .. And after all, I noticed that writing a manifesto with charcoal on a white wall is the most direct form of communication with human beings, when something is written in a very legible handwriting as black on white.”²

² 17.2.2023

NEW SPACE MANIFESTO

1

Space is not just a physical phenomenon. Space is first and foremost a living multi-dimensional being. Rational consciousness has narrowed the space to a minimum. Wherever you turn, you encounter borders: limited length, width and height, national borders, borders of the known, borders that separate sanity from madness. Life in us and around us is dying, because it can no longer survive within the limits set for it by the Iron Age and its rational “machinery”.

2

For thousands of years we have been victims of the same hunger or overabundance, the same wars and cruelty. The pressure on the vital tissue in us and around us is mounting.

3

It's time to discover the art of transformation. Transformation is not a simple change, transformation involves a quantum leap. A leap is not possible and space cannot be transformed if man does not participate in the emotional, elemental and spiritual dimensions of his body and landscape as a small part of Earth's entirety.

4

It is impossible to transform the space occupied by civilization if we faithfully stick to logic. The linear path of logic and the quantum leap of transformation are two opposing sources. Science as the daughter of rational logic is always torn between creation and dissolution; as many utility patents it invents, it plans as many destructive weapons.

5

Art has a decisive advantage if it knows how to awake it. Art is not the daughter of logic that controls the world and does not allow essential changes, art is the daughter of folly. Art enables the upheaval of consciousness and thus the dismantling of the old space. Art is based on man's ability of creative imagination, identical with God's word, as the foundation of creative processes.

6

The new space of existence cannot be ruled, its creative potentials cannot be controlled. It is not even necessary, because a new space can only exist if it is true, just and holy. In the old space, manipulation is a carefree action or a superficial touch of something everyday. The old space does not collapse unless it is in touch with its es-

sence. The new space can neither be nor exist if the participants in the game of life are not connected inwardly and outwardly.

7

The new space is already among us, but only rarely do we experience it. The new space of existence gives enough space for complete development to all plants, people, stones, animals and elemental beings, because it simultaneously pulsates on different levels, in different diagonally interconnected dimensions. Even so, it is very simple, as simple as speaking from the heart.

8

The new space is a celebration of freedom. It enables the maintenance of peace even though it is bursting with creative tensions. The new space is nature in its wholeness. Everyday action can exist in it only if it has a dimension of holiness; and vice versa: a spiritually designed act has no real resonance if it is not grounded and committed to life.

9

The new space does not depend on sunlight, because it is illuminated from the inside by the omnipresent presence of nature and the restorative earthly universe, called *Wise Gaia*.

10

The material framework in the new space no longer exists, because the mineral particles of rocks in individual bodies and phenomena are arranged in the form of membranes that let in light and the subtle worlds of nature and culture.

11

Boundaries and limitations in the new space lose their meaning, as an infinite number of multidimensional doors open leading to parallel worlds and dimensions of existence.

12

The new space is composed of horizontal fields of life, which are not hierarchically divided. They are based on the values of elementary heart that beats in the core of every being as a focal point of peace, mutual love and coexistence.

13

Already today, the new space is the basic factor of life in the earthly universe, but we cannot fathom it until we pay conscious attention to it.

Kranj, June 15, 2018

Written on the wall of the Prešern's Prize Winners Gallery

Marko Pogačnik, artist for peace at UNESCO.

MANIFESTO FOR FREE EARTH

Mummy, mummy, is it true that “climate change” will turn green lawns into deserts and dry up the beds of clear rivers and springs?

Mummy, mummy, is it true that multitudes of climate refugees will flood Europe and that hunger will torment people between the south and the north?

Mummy, mummy is it true that the sun will burn so hard that ladybugs will fade and people will go to the afterlife en masse?

Mummy, mummy, is the Earth really a dead thing, unable to help animals, plants, people, countries and dolphins in great distress?

Earth is not a dead thing composed of hard rocks, clothed only in a thin layer of living tissue. Earth is first of all elemental consciousness. Earth, as a conscious being, knows that the cosmic circle has turned, that the time of human tyranny reinforced by the will for power and dominance is over.

Earth that participates in the creation and discovery of a new round of space development knows that the time of mutual intertwining of opposites is coming. The earth is luminosity, and the luminosity of a living being is made of countless tiny suns which store the memory from the beginning to the end of eternity.

In order to prevent the disintegration of life tissues, Earth raised the energy pulse of its worlds and their beings to a new level of existence.

In order to provide enough space for the development of all beings, visible and invisible, Earth opens the door to currently unknown spaces.

Divided into different dimensions, Earth enables all beings who have decided to protect and love it as a place of creative coexistence to live on it. At the same time, Earth closes the door to forces and powers that are not dedicated to life and are not ready to exist and act in harmony with the being of the existing.

Earth, as the creator of reality, opens the doors of the element of Water that lead to the halls of health and the realms of healing.

Earth, as the creator of reality, opens the doors of the element of Fire that lead to the truth as a simple truth of life.

Earth, as the mother of the revealed world, opens the doors of the element of Air that lead to the understanding of the meaning of being and creation on Earth.

Mummy, mummy, is it true that the regions of Earth are inhabited by an infinite number of elemental beings invisible to us, guardians of life in nature?

Mummy, mummy, is it true that the deceased exist not far from us as invisible companions and guardians of the embodied human race?

Mummy, mummy, is it true that dragons preserve and restore an essential force of life that cannot be erased, destroyed, or permanently enslaved?

Mummy, mummy, is the Earth, if we so choose, really a living reflection of infinite love capable of realizing the heavenly value of being?

November, 2022, Marko Pogačnik

MARKO POGAČNIK

Born 1944 in Kranj, Slovenia, graduated as sculptor on the Academy of Fine Arts in Ljubljana 1967. With his family he lives in Šempas, Slovenia.

From 1965 to 1971 he worked as a member of OHO group in the fields of conceptual art and land-art. Exhibitions include Information Show at the Museum of Modern Art in New York 1970, Aktionsraum, Munich, 1970, exhibitions in the Museums for Modern Art in Belgrade, Zagreb, Ljubljana(1968-1970), and Global Conceptualism Show 1950-80, Queens Museum of Art, New York, 1999

In 1971 he founded together with his family and friends, a rural and artistic community, the "Šempas Family" at Šempas, Slovenia. This existed up to 1979. Exhibitions by the Family include Trigon 1977 in Graz and the Venice Biennale of 1978.

Since 1979 he is engaged in geomantic and Earth healing work. In the mid 80-s he has developed a method of Earth healing similar to acupuncture, by using stone pillars with carved cosmograms, positioned on acupuncture points of the given landscape. He calls it "lithopuncture".

Lithopuncture works include: Lithopuncture of two castle parks in Germany, Türrnich (1986-89) and Cappenberg (1988-92),

"Peace Project", Lithopuncture of the territory on both sides of the border between North Ireland and Republics of Ireland, Orchard Gallery, Derry (1991-92)

Lithopuncture of the urban ambiances of Villach (1995), Klagenfurt, (1998), Bad Radkersburg (2001), Nova Gorica (2001-02), St.Veit a.d.Glann (2004)

"Alpenstern", a crossalpic lithopuncture project with lithopuncture stones in Italy (Merano), Austria (Villach), Slovenia (Maribor) and Germany (Chiemsee) (1997).

Lithopuncture of Circuito das Aguas, Minas Gerais, Brasil (1998)

Seeland lithopuncture network, Switzerland (1998-2002)

Aachen lithopuncture network, Ludwig Forum Aachen, (1999)

Lithopuncture project on both sides of the border between Austria and Slovenia in Carinthia, (1999-2002), etc.

Lithopuncture of the urban environment of Quito, Ecuador (2003)

Lithopuncture Prague (2005-2006), Lithopuncture Bad Pyrmont, Germany (2006), and Bad Pirawarth (2012)

Lithopuncture of the Regional hospital's territory in Klagenfurt, Austria (2005-2006)

Lithopuncture Hawkwood College, Stroud, Great Britain (2008)

Lithopuncture of Norton Commons, Louisville, Kentucky, USA, 2010

Lithopuncture projects on both sides of the border between Slovenia and Hungary (2006) and between Slovenia and Croatia (2008)

Lithopuncture of the town Morro do Pilar, Minas Gerais, Brazil, 2014 etc.

After 2005 he dedicates much of his work to creating Geopuncture Circles, a world wide lithopuncture project to enhance communication with the Earth consciousness that he creates together with his collaborators from different countries. Geopuncture Circles stand already in Portugal, Croatia, in Czech Republics, on Canarian Islands, in Austria, Slovenia, USA, Canada and Bosnia .

His books in English: A Hidden Pathway through Venice (1986) Nature Spirits and Elemental Beings (1996) Healing the Heart of the Earth (1998) Earth Changes, Human Destiny (2000) The Daughter of Gaia (2001), Turned Upside Down (2004), Touching the Breath of Gaia (2005), Sacred Geography (2007), Gaia's Quantum Leap (2011), Universe of the human Body (2016), Christ Power and the Earth Wisdom (2019). During the years 1992 and 2020 he lead more then 1200 workshops related to Earth healing, holistic ecology, multidimensional methods of perception and personal development in different landscapes and cities of Asia, America, Africa and mostly Europe.

He is president of the VITAAA Association for the Coexistence between Human beings, Nature and Environment in Ljubljana and a similar association Cosmogea in Italy.

In 1991 Marko Pogačnik has designed the official coat of arms and the flag of the newly constituted Republics of Slovenia.

He received the National award for culture (Nagrada Presernovega sklada) in 1991 for his exhibition in the Museum of Modern Art in Ljubljana and National award for visual arts (Jakopiceva nagrada) in 2008.

His main themes are: multidimensionality of the landscape and urban ambience, communication with different facets of nature, healing of wounds inflicted to places and landscapes by the modern civilization, the rediscovery of the feminine principle, the present Earth changes and human transformation.

In 2013 he started to teach GaiaTouch body exercises that he developed during the last decade while working with different places and landscapes. They are dedicated to closer contact to the Earth as consciousness and mother of life.

In 2014 he started with a line of workshop "To Renew the Peace Matrix", the first ones held in Munich (2014, 2015) and the next ones in Berlin, Zuerich, London, Moscow, New York, Jerusalem etc.

In 2016 he was appointed by the UNESCO general secretary as UNESCO Artist for Peace and UNO Goodwill Ambassador. His mandate was renewed in 2020.

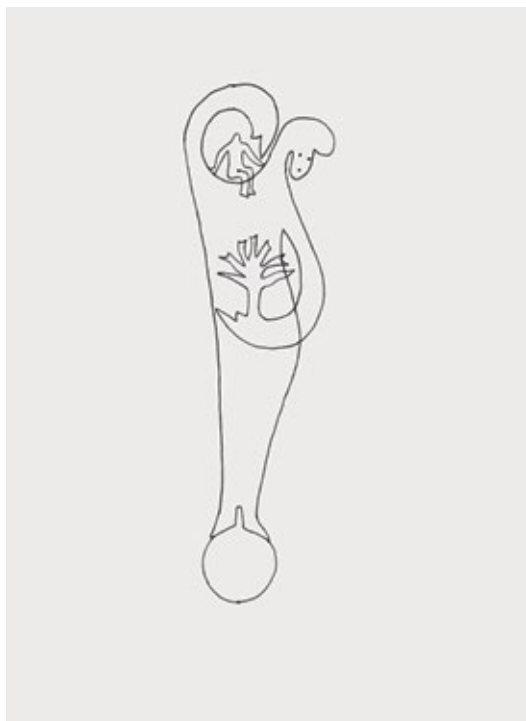
In 2017 he was invited to exhibit in the international selection of the Venice Biennale both his Land Art work from 1960-ies (Group OHO) and recent work on multidimensionality of Venetian culture.

**Бића елемента воде / Bitja
elementa vode / Creatures of the
Water Element**

2023.

туш на папиру / tuš na papirju /
ink on paper
32x24cm

**Гаја као створитељка Земљиног
простора / Gaja kot stvariteljica
Zemljinega prostora / Gaia as the
Creator of the Earth's Space**

2023.

туш на папиру / tuš na papirju /
ink on paper
32x24cm

Издавач

Галерија Б2
Балканска 2
11000 Београд, Србија
тел: 011 20 55 017
e-mail: galerija@b2.rs
web: www.galerijab2.rs

За издавача

Драган Стојадиновић

Стручни савет

Јеша Денегри
Данијела Пурешевић

Организација и продукција

Бојан Муждека

Текст

Биљана Томић
Марко Погачник

Лектура

Миладиновић Марина

Превод

Ванда Перовић
Аленчица Здешар Ћириловић
Марко Погачник

Фотографије

Владимир Поповић
Бојан Брецељ

Прелом

Жолт Ковач

Штампа

Алта Нова, Београд

Тираж

300

Publisher

Gallery B2
Balkanska 2
11000 Belgrade, Serbia
tel +381 11 20 55 017
e-mail: galerija@b2.rs
web: www.galerijab2.rs

For Publisher

Dragan Stojadinović

Gallery Council

Ješa Denegri
Danijela Purešević

Organization and Production

Bojan Muždeka

Text

Biljana Tomić
Marko Pogačnik

Proofreading

Miladinović Marina

Translation

Vanda Perović
Alenčica Zdešar Ćirilović
Marko Pogačnik

Photography

Vladimir Popović
Bojan Brečelj

Layout

Žolt Kovač

Printed by

Alta Nova, Belgrade

Circulation

300

CIP - каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

730.071.1:929 Погачник М. (083.824)
7.038.55(497.4)"20"(083.824)

ПОГАЧНИК, Марко, 1944-

Марко Погачник = Marko Pogačnik = Marko Pogačnik : Манифести = Manifesti = Manifestos : Галерија Б2, Март 2023. / [текст Биљана Томић Марко Погачник] = [text Biljana Tomić, Marko Pogačnik] ; [фотографије Владимир Поповић, Бојан Брецељ] = [photography Vladimir Popović, Bojan Brečelj] ; [превод Ванда Перовић, Аленчица Здешар Ћириловић, Марко Погачник] = [translation Vanda Perović, Alenčica Zdešar Ćirilović, Marko Pogačnik]. - Београд : Галерија Б2 = Belgrade : Gallery B2, 2023 (Београд : Алта Нова = Belgrade : Alta Nova). - 44 стр. : репродукције ; 23 cm

Текст упоредо на срп., словен. и енгл. језику. - Тираж 300. - Биографија: стр. 9-11.

ISBN 978-86-6054-028-9

а) Погачник, Марко (1944-) - Изложбени каталози

COBISS.SR-ID 112462857

Пријатељи пројекта

C'EST MOI
art jewellery

PAVILION
BELGRADE

VIH SPREMENB IN PRE
KAKO SE ŽELI POVEZOVATI

② ZAUPAJMO PRAV
TIH NA DRUGAČNIH N
ENERGIJSKI ORGANIZEM

ГАЛЕРИЈА Б2
Балканска 2
11000 Београд, Србија
тел: 011 20 55 017
e-mail: galerija@b2.rs
web: www.galerijab2.rs